

TŪVE JĀNSONE

KOMĒTA
NĀK

Tūves Jānsones zīmējumi

No zviedru valodas tulkojusi
Elija Kliene

ZVAIGZNE ABC

821.113.5-93
Ja 606

Tove Jansson
KOMETEN KOMMER

© Tove Jansson, 1946, 1968, Moomin Characters™
Published in Latvian by arrangement with Rights & Brands.

Tūve Jānsone
KOMĒTA NĀK

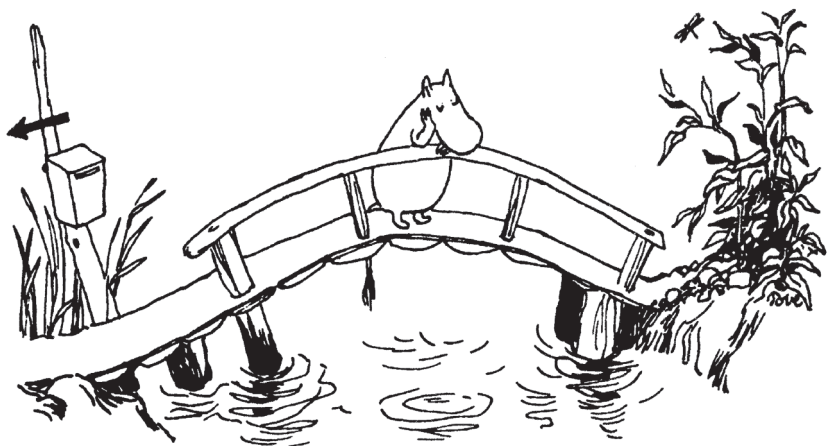
Apgāda Zvaigzne ABC vadītāja *Vija Kilbloka*
Redaktore *Antra Vagnere*
Mākslinieciskā redaktore *Inguna Kļava Švanka*
Vāka dizainu adaptējusi *Ilze Isaka*

Apgāds Zvaigzne ABC, SIA, K. Valdemāra ielā 6,
Rīgā, LV-1010. Red. nr. L-2055.

Jelgavas tipogrāfija

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs. Darba reproducēšana vai jebkāda cita neatļauta izmantošana ir autortiesību pārkāpums. Par autortiesību pārkāpšanu ir paredzēta atbildība Krimināllikuma 148. pantā.

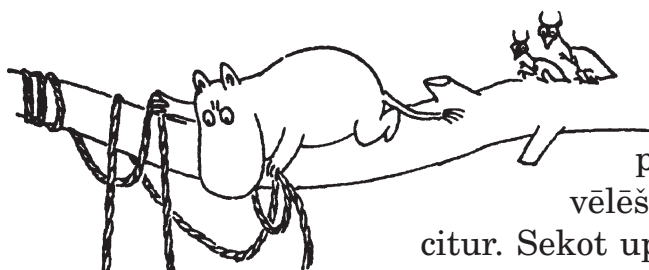
© Tulkojums latviešu valodā, Elija Kliene, 1973
© Izdevums latviešu valodā, Apgāds Zvaigzne ABC, 2005, 2024
ISBN 978-9984-37-098-9
ISSN 1407-3730

Tajā pašā rītā, kad trolliša Mumina tēvs pabeidza celt tiltu pāri upei, mazais dzīvnieciņš Snifs izdarīja atklājumu. Viņš atrada pavisam jaunu ceļu. Ceļš ievijās tumšajā mežā, un Snifs ilgi stāvēja, vērodams ceļu. “To es pastāstīšu trollītim Muminam,” viņš domāja. “Mums šis ceļš jāizpētī kopīgi, jo viens pats es neuzdrikstos.” Un viņš nolika krustām divus zarus, lai atrastu ceļu, un tad, cik žigli vien spēja, joza uz mājām.

Ieleja, kurā viņi dzīvoja, bija ļoti skaista. Tā bija pārpilna ar sīkiem, laimīgiem ķipariem un lieliem, zaļiem kokiem. Pļavām šķērsām pāri tecēja upe, tā meta likumu ap Muminu zilo māju un izzuda aiz citiem laukumiem, kur rosījās citi sīki ķipari, un tie brīnījās, no kurienes upe tek.

“Dīvaina padarīšana ir ar ceļiem un upēm,” Snifs prātoja. “Tu redzi, ka tās aizvijas garām, un tevi

pārņem briesmīga
vēlēšanās būt kaut kur
citur. Sekot upei un noskatīties,
kur tā beidzas...”

Kad Snifs pārnāca mājās, trollītis
Mumins ņemās, rikodams šūpoles.

– Sveiks! – Snifs sacīja. – Es atradu
kādu pavisam īpašu ceļu. Tas izskatās
bīstams.

– Cik bīstams? – trollītis Mumins vai-
cāja.

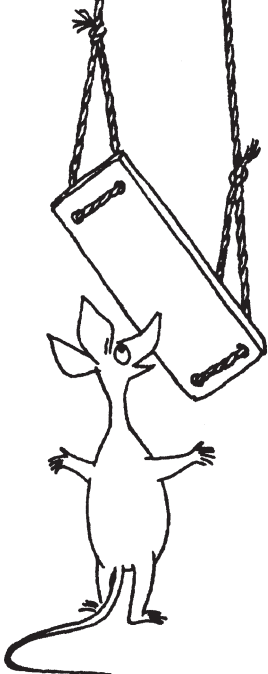
– Es pat gribētu sacīt – *briesmīgi* bīs-
tams, – mazais dzīvnieciņš nopietni at-
bildēja.

– Tad mums jāpaņem līdzī sviestmai-
zes, – trollītis Mumins noteica. – Un
pudele ar sulu. – Viņš piegāja pie vir-
tuves loga un sacīja:

– Paklau, māmiņ! Mēs šodien ēdī-
sim zaļumos.

– Ak šitā, – māmuļa atbildēja.

– Jauki gan! – Viņa ielika sviest-
maizes grozā, kas stāvēja blakām uz
virtuves galda. Pēc tam viņa paņēma
riekšavu konfekšu no kārbas un divus
ābolus no citas kārbas, četras iepriek-
šējās dienas desiņas un pudeli, kurā jau
bija ielieta sula un kura atradās uz vir-
tuves plaukta.

– Lieliski, – sacīja trollītis Mumins. – Pagaidām sveiki! Mēs pārnāksim – nu tad, kad pārnāksim...

– Sveiki, sveiki! – māte atbildēja.

Trollītis Mumins un Snifs gāja cauri dārzam, pāri pļavām uz pakalnu pusi, līdz pat tumšajam mežam, kur viņi nekad nebija bijuši. Tur viņi nolika grozu zemē un raudzījās lejup uz ieleju. Muminu māja izskatījās kā mazs punktiņš, bet upe – kā šaura, zaļa lente. Šūpoles no šejienes vispār nevarēja saredzēt.

– Tik tālu prom no māmiņas tu nekad neesi bijis, – mazais dzīvnieciņš Snifs sacīja. – Es gan te esmu bijis gluži viens. Tagad tu redzēsi manu jauno ceļu, kuru es pats atklāju.

Viņš grozījās šurpu turpu, vēroja gaisu un ošņāja, pētīja saules stāvokli un izturējās varen nopietni, beidzot viņš sauca:

– Te! Es to atklāju! Nu? Ko tu tagad teiksi? Vai tas neizskatās bīstams? Tu iesi pa priekšu.

Trollītis Mumins ļoti piesardzīgi iegāja zaļajā tumsā. Viņus apņēma pilnīgs klusums.

– Tev jāvēro briesmas no visām pusēm, – Snifs čukstēja.

– Es uzreiz nevaru skatīties uz visām pusēm, – trollītis Mumins iebilda. – Tev jāskatās atpakaļ, jo es to nevaru.

– Nē, nē, tikai ne atpakaļ! – Snifs bailīgi izsaucās. – Ir daudz ļaunāk, ja kāds nāk no mugurpuses, nevis tieši pretī. Atpakaļ jāskatās tev!

– Nu tad ej tu pa priekšu, – trollītis Mumins izlēma.

– Arī to es negribu! – Snifs brēca. – Vai mēs nevaram iet blakām?

Tad viņi gāja cieši blakām tikai tālāk un tālāk mežā. Tas kļuva zaļāks un tumšāks. Sākumā ceļš viņās augšup, tad lejup, pēc tam kļuva aizvien šaurāks un šaurāks, līdz beidzot izbeidzās pavisam. Palika tikai sūnas un papardes.

– Ceļam kaut kur jābūt, – trollītis Mumins sacīja. – Tā ir kļūda. Ceļš taču nevar tā uzreiz izbeigties. – Viņš paspēra dažus soļus sūnās.

– Bet ja nu mēs vairs neatrodam ceļu uz mājām? – Snifs čukstēja.

– Ciet klusu! Vai tu neko nedzirdi? – trollītis Mumins vaicāja.

Dziļi mežā aiz kokiem bija dzirdama viegla šalkoņa. Viņš pagāja vēl dažus soļus, paslēja purniņu un ošņāja. Vējš bija valgs, ar patīkamu smaržu.

– Tur ir jūra! – trollītis kiedza un sāka skriet, jo peldēties viņam patika vairāk par visu.

– Pagaidi! Nepamet mani vienu! – Snifs sauca.

Bet trollītis Mumins apstājās tikai tad, kad ieraudzīja savā priekšā jūru. Tad viņš svinīgi apsēdās smiltīs un raudzījās uz viļņiem, kas vēlās cits pēc cita, rotāti baltām putu krēpēm. Pēc brītiņa no meža iznāca Snifs, apsēdās blakām trollītim Muminam un teica: – Tu mani pameti briesmās!

– Es esmu tik priecīgs. Es zināju par ieleju un upi, un kalniem, bet nezināju, ka mums ir arī jūra. Skaties, kādi viļņi! – viņš izsaucās.

– Tie izskatās salti un nikni, – Snifs sacīja. – Ja tu ienirsti viļņos, tad kļūsti slapjš, un, ja esi uz viļņiem, tevi pārņem nelabums.

– Vai tad tev nepatīk nirt? – trollītis Mumins izbrīnījies vaicāja. – Vai tu vari nirt ar vaļējām acīm?

– Es varu, bet negribu, – Snifs atcirta.

Trollītis Mumins piecēlās un devās tieši uz jūru.

– Lai tas notiek uz tavu atbildību! – Snifs brēca. – Nekad nevar zināt, ko tur ieraudzīsi.

Bet trollītis Mumins ienira lielā, saules caurspīdētā vilnī. Sākumā viņš redzēja tikai zaļus gaismas burbuļus, tad – aļģu mežu, kas šūpojās virs smiltīm. Smiltis bija smalki nopulētas un izrotātas ar gliemežvākiem, sārtiem iekšpusē un baltiem ārpusē. Tālāk ūdens kļuva tumšāks un plūda pret kādu bezdibenīgu,

melnu alu. Tad trollītis pagriezās, iešāvās vilnī un tas viņu aiznesa pie krasta. Tur sēdēja Snifs un sauca pēc palīdzības.

– Domāju, ka tu esi nogrimis! – viņš kļiedza. – Vai arī tevi apēdusi haizivs! Ko es bez tevis būtu iesācis?

– Neesi muļķis, – trollītis Mumins atbildēja. – Pie jūras es esmu pieradis. Un, būdams tur, es kaut ko iedomājos. Tā ir smalka un noslēpumaina doma.

– Vai briesmīgi noslēpumaina? Tikpat noslēpumaina, ka “lai tad velns mani parauj!”?

Trollītis Mumins piekrizdams pamāja.

– Lai velns mani parauj, – Snifs murkšķēja. – Lai manus kauliņus grauž lijas un lai es nekad vairs neēdu saldējumu, ja es neturu slepenībā šo noslēpumu. Ko tu par to teiksi?

– Es kļūšu par pērļu zvejnieku un paslēpšu pērles kastē, – trollītis Mumins sacīja. – Visi baltie akmeņi ir pērles. Visi tie, kas ir apaļi un ļoti balti.

– Arī es būšu pērļu zvejnieks! – Snifs sauca. – Es zvejošu krastmalā. Visa krastmala ir pilna ar baltiem un apaļiem akmeņiem.

– Tu nesaproti, – trollītis Mumins skaidroja. – Tie ir pērles tikai tad, kad atrodas *zem* ūdens. Pagaidām paliec sveiks! – Un viņš no jauna iebrida viņos.

– Bet par ko tad lai *es* kļūstu? – Snifs viņam nosauca aiz muguras.

– Tu vari kļūt par tādu, kas meklē pērļu zvejniekam kasti, – trollītis Mumins atbildēja un ienira viņos.

Snifs lēnītiņām cilpoja pa krastmalu.

– Tu atņem man visu, kas ir jauks, un tikai tāpēc, ka es esmu tik maziņš, – viņš murmināja.

Viņš izklaidīgi raudzījās pēc kastēm, bet tādu nebija. Tikai aļģes un daži nomaļi. Vientuļā krastmala aizstiepās tālu un beidzās ar augstu kalnu, kas bija iegrimis tieši ūdenī. Viss kalns bija viņu putu apšļākts.

“Tas nu gan vairs nav jauki,” Snifs domāja. “Es nevēlos būt maziņš, un man nav vajadzīgs neviens, ar ko rotaļāties...”

Tieši tobrīd mazais dzīvnieciņš Snifs ieraudzīja kaķēnu, kas savā nodabā staigāja pa augsto kalnu.